

Överklagan

av Länsstyrelsens beslut om tillstånd, daterat 2024-12-12.

Diarienummer 9224-2023

Ansökan om tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken till Solpark Stjärnarp – Brunskog, Halmstads kommun.

Hallands Naturskyddsförening ser i grunden positivt på anläggning av solcellsparker. Men då skall de lokaliseras på en bra plats och dessutom bör den utnyttja i dag bästa möjliga teknik. När man bygger på jordbruksmark måste exploatören kunna visa på att man vägt elproduktion mot livsmedelsproduktion, då båda är av riksintresse för Sverige.

Med anledning av Mark- och miljööverdomstolens dom 2024-04-03 M 13461-22, som kom fram till att livsmedelsproduktionen var viktigare än elproduktion i det fallet i Skåne så bör man noga pröva detta i varje ny anläggning. Även MÖDs domar M 8658-23 och M 6624-23 förstärker bilden att alternativa sätt och platser att producera fossilfri el måste bättre utredas och vägas in i tillståndprocessen.

Våra yrkanden på varför beslutet skall upphävas:

- Verksamheten är inte förenlig med kravet på "God hushållning" enligt 3 kap. 1 o 4 §§ miljöbalken, eftersom brukningsvärd jordbruksmark tas i anspråk för ändamålet.
- Jordbruksmark tas permanent ur drift, då Länsstyrelsen skriver att en omprövning av beslutet efter 30 år, behöver inte innebära att verksamheten behöver avvecklas. "Förutsättningarna för att få ett nytt tillstånd för en sedan länge etablerad verksamhet får ses som goda."
- Alternativ plats har inte utretts tillräckligt. Att producera el genom förnybara källor kan uppnås genom att annan mark tas i anspråk, särskilt att utnyttja redan ianspråktagen mark, hustak, parkeringar m.m. för solceller.
- Exploatören har inte kunnat visa att man använder i dag bästa möjliga teknik för att producera el och livsmedel på jordbruksmarken. Detta gäller både solcellstyp, placering och riktning. Den anpassade jordbruksdriften är inte trovärdig
- Viltet i området hindras delvis av staketen runt alla områden med solceller
- Matjord, som läggs upp i hög "dör" och tappar sitt odlingsvärde.
- Strandskyddet 100m som finns längs bäckar och diken påverkas kraftigt enligt föreslagen plan. Länsstyrelsen anger inga avstånd i sitt beslut och har inte heller upphävt strandskyddet.

Ändrad markanvändning 3 kap 1 o 4 §§ MB

Varken Länsstyrelsen eller sökande OX2 kan visa att jordbruksmark verkligen behöver tas i anspråk och de kan inte heller visa att den tänkta tillförda energin behövs. Inget resonemang finns i beslutet kring fördelar och nackdelar i den tillståndsgivna solparken jämfört med en noll-alternativet. Var finns de väsentliga samhällsintressena redovisade?

Då länsstyrelsen även öppnar för att en förlängning av tillståndet efter 30 år är möjligt innebär ju detta att varaktigt ianspråktagande av god jordbruksmark sker. Jordbruksmark tas ur drift.

Naturskyddsföreningen Halland

Lokalisering

Valt område för solpark är på god jordbruksmark med medelstora åkrar, god arrondering. Möjlighet till bevattning av potatis- och grönsaksodlingar och mark som lämpar sig väl för fortsatt livsmedelsproduktion.

I Halmstads kommun finns redan ianspråkta markytor, hustak, industritak, parkeringsplatser mm. som bättre kunde utnyttjas för solesproduktion än produktiv jordbruksmark.

Då vi vet att inom Halmstads kommun planeras det för solcellsparker på totalt över 600 ha åkermark är det märkligt att Länsstyrelsen inte gör någon samlad bedömning.

Synpunkter på solcellsparkens utformning

Fasta solceller riktade mot söder fångar mest energi, men då efterfrågan av el mitt på dagen är låg och elpriset mycket lågt kommer anläggningen behöva stora batterilager.

Med solceller riktade så att man får soles morgon och kväll fångar inte lika stor mängd energi men den kan säljas när behovet är störst och priset högst. Detta minskar även behovet av batterilager som också är en resursfråga om metaller.

För att kunna odla livsmedel krävs en helt annan layout på solcellsparken än den som valts.

Område 1

Detta område är det som stör minst, men fritt område längs Trönningeån måste lämnas här gäller 100 m strandskydd

Område 2

Genom området rinner Gyllebäcken och flera diken finns, där råder 100 m strandskydd på båda sidor. Ur den synpunkten är detta en dåligt vald plats. Enligt grannar är detta den del som har mest vilt. Här behövs tillräckligt breda "viltkorridorer" mellan delområdena så att viltet kan vandra och fritt utrymme på båda sidor om bäcken och diken.

Område 3

Sluttning ner mot NV mot Trönningeån, här är lite sämre odlingsförhållanden men även sämre för solceller då det lutar mot norr. De sydligaste fälten ligger helt inom vattenskyddsområde. I området behövs tillräckligt breda "viltkorridorer" mellan delområdena så att viltet kan vandra mellan skogen och ån.

Anslutningskabel

Passagen av Trönningeån med elkabel måste ske med minsta möjliga skada. Trönningeån och de dammar som anlagts där har höga biologiska värden, och ingår i ett forskningsprojekt som John Strand HS Halmstad bedriver.

Anpassad jordbruksdrift – Blomsteräng?

Rapporten, "Anpassat jordbruk och biologisk mångfald i solparken Brunskog-Stjärnarp, Halmstad kommun (Ecogain, 2023)", har använts som underlag vid utformning av solparken. Rapporten påstår att stora delar av området är väl lämpat att användas för anpassad jordbruksdrift, insådd av ängsfröblandning, slätter och ev bete, i kombination med elproduktion.

Naturskyddsföreningen tillsammans med lokal växtodlingsexpert ifrågasätter starkt att den föreslagna anpassade jordbruksdriften kommer fungera, då den inte bygger på någon odlingserfarenhet.

Naturskyddsföreningen Halland

Med vår erfarenhet av området och på den i dag näringsrika jordbruksmarken så kommer bara gräs växa vilket kommer kräva både slåtter och bete av får, men till höga kostnader då den inte kan genomföras rationellt. Skall hela arealen 130 ha betas med får så kan man räkna med att ca 900 tackor med lamm behövs. Sen behövs areal för vinterfoder, djurskötare och ett mycket stort stall för fåren m.m. inget som nämns i ansökan. Värdet av livsmedelsproduktionen blir också betydligt lägre än dagens odling. Men ingen utvärdering görs.

Då vi inom Naturskyddsföreningen vet genom praktiskt arbete vad som krävs för att sköta en befintlig äng, så anser vi att deras påstående om att skapa blomsteräng är en helt omöjlig uppgift. Forskning om odling under solceller har startat i höst på HS Halmstad av Håkan Kajander.

Hallands Naturskyddsförening

Ordf. Anders Tullander anders@tullander.se 0703740014 Tovhultsvägen 5, 31434 Landeryd

Halmstads Naturskyddsförening

Ordf. Isak Domeij Hilliges isakhilliges@msn.com

Mål: M 13461-22

Avgörande

Beslutsdatum 2024-04-03

MÖD har bedömt att en cirka 232 hektar stor solcellsanläggning tar brukningsvärd jordbruksmark i anspråk. Anläggningen har i och för sig bedömts tillgodose ett väsentligt samhällsintresse, produktion av förnybar el. Enligt MÖD har det dock inte framkommit att behovet av förnybar elproduktion i området inte kan tillgodoses på annat sätt som inte tar brukningsvärd jordbruksmark i anspråk eller i vart fall i endast mindre omfattning gör det. Det har inte heller visats att ett tillåtande av solcellsanläggningen skulle innebära att marken används för det ändamål som marken är mest lämpad för med hänsyn till dess beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Bristerna i utredningen har bedömts vara sådana att enbart ytterligare försiktighetsmått inte skulle kunna leda till att anläggningen tillåts. Anläggningen har mot denna bakgrund bedömts strida mot 3 kap. 1 och 4 §§ MB och ett förbud mot anläggningen har inte ansetts vara oproportionerligt. MÖD har därför, med ändring av MMD:s dom, fastställt länsstyrelsens beslut att förbjuda anläggningen.

Mål: M 8658-23

Avgörande

Beslutsdatum 2024-10-22

MÖD har bedömt att en solcellsanläggning tar brukningsvärd jordbruksmark i anspråk, att anläggningen i och för sig kan anses tillgodose ett väsentligt samhällsintresse men att det inte är utrett att behovet inte kan tillgodoses genom att annan mark tas i anspråk eller att samhällsintresset av elproduktion genom solcellsanläggningen skulle väga över det motstående samhällsintresset av att bevara jordbruksmarken för livsmedelsproduktion (3 kap. 1 och 4 §§ miljöbalken). MÖD har därför, med ändring av MMD:s dom, fastställt länsstyrelsens beslut att förbjuda verksamheten i den del anläggningen skulle uppföras på jordbruksmark.

Mål: M 6624-23

Avgörande

Beslutsdatum 2024-10-23

MÖD har bedömt att en solcellsanläggning tar brukningsvärd jordbruksmark i anspråk, att anläggningen i och för sig kan anses tillgodose ett väsentligt samhällsintresse men att det inte är utrett att behovet inte kan tillgodoses genom att annan mark tas i anspråk eller att samhällsintresset av elproduktion genom solcellsanläggningen skulle väga över det motstående samhällsintresset av att bevara jordbruksmarken för livsmedelsproduktion (3 kap. 1 och 4 §§ miljöbalken). MÖD har därför, till skillnad från underinstanserna, förbjudit bolaget att uppföra anläggningen.